

Əhməd Hani
25 avqust 2004-cü il

Qürbətdən məktub

Hörmətli müəllim Ramazan Qafarlı!

"Xəmsə" jurnalının yola düşüb yeriməyi mübarək olsun!.. Yolunuz, istəkləriniz, dilimiz və... daim yaşıl qalsın. Mən heç zaman özümü bacarıqlı şair bilməmişəm, Bəxtiyar Vahabzadə, Nəbi Xəzri və cənabınız kimi İnsanların öyrəncisi olmuşam. 1970-ci ildə yay fəslində Guneş Azərbaycanda yerləşən Dizac kəndində dünyaya göz açdım. Bir gün əlimdən yapışib dedilər: «Gedirik!..»

9-10 yaşım var idi ki, mənə Azərbaycandan ayırdılar. Lakin cismim ayrılrsa da, ürəyim ayrılmadı. Vətəndə dilimiz yasaq olunmuşdu, kimsə türkcə danışsaydı, iki qıran verməli idi. Pəhləvi rejimi çalışırdı ki, Azərbaycanı bütün sahədə daldə saxlasın. Azərbaycanlıları cəlayi-vətən etmək bu işlərin biri idi.

Bu səbəbdən qürbət həyatım başlandı və mən bir qəfəsdəki quş kimi özümü burdan ora, ordan bura çaldım. Suallar yaxamı buraxmırdı. Hani vətən!.. Hani yaşıl vətən? Hani ellər? Hani çaylardakı göz yaşı kimi duru sular? Və hani... Beləcə, mən də oldum Əhməd Hani!

Amma ürəyim oradaydı, qürbətin ağacları vətən ağacları, yad ölkənin adamları vətən adamları... olmadılar mənə. Doğrusu, özümü aldada bilmədim.

İlk şer müəllimim Anam olmuş, onun danışdıqları şerlərdən öyrənirdim. O, Azərbaycanın əsl ismətli qadınlarından biri idi. Rəhmətlik Anam deyərdi: «Ah... Vətən... Vətən...» Sonra ah çəkib sözüənə davam edərdi: «Yox, deyəsən, mən qürbətdə öləcəyəm!..» İşə baxın, bir gün Anamla Atam vətənə sarı yola düşdülər! Beş gündən sonra - Alov!..

Bəli, buyurun! Anam 2000-ci ildə Təbriz şəhərində dünyaya göz yumdu və mənə bu dəhşətli dünyada yalnız qoydu. Can verən saatda mən haray çəkdim: «Ay baxır, mən baxıram, gözləri baxmır nənəmin...» Dağlardan, bağlardan, çaylardan sorurdum: «Anam hani, Vətən?..»

Bağlar, çaylar, ellər və yurdlar.. Aman, göz yaşının əlindən...
Hörmətli Ramazan QAFARLI, təəssüflər olsun ki, mən və mənim kimi qürbətdə yaşayanlar dilimizin çox sözlərini unutmuşuq.

Bu, acı deyilmə?

Şerlərimi olduğu kimi jurnallarınızda çap edə bilərsiniz. Onlarda imla yanlışları varsa, lütfən düzəldin.

Azərbaycan folklorunun laylalarını unutmayın, tövsiyə edin, gəlinlərimiz beşik başında həmişə körpələrə oxusunlar. Mənim də əlimdən yapışın, yurdumda yerimək istəyirəm.

Dilimiz varlığımızdır! Sağ olun. Sevəniniz: Əhməd Hani

Vətən dağları

Barlı vətən dağları,
Narlı vətən dağları!..
Olun mənim kəfənim,
Qarlı vətən dağları.

Şirin-duzlu vətənim,
Qarlı, buzlu vətənim...
Sönməsin ay-günəşin,
Ay ulduzlu vətənim!

Qarabağ

Bu tox-torpaq nədir?
Kimdilər atıcılar?

Yurd bizimdir,
Dil bizimdir.
Oba bizim,
El bizimdir.
Nə istəyirlər bunlar?

Laçın bizim, bağ bizimdir,
Ha! Bu Qarabağ bizimdir,
Nə istəyirlər bunlar?

Nisgillər

Qızıl torpaq - qızıllı dağ...
Yaşıl yarpaq.
Yaşılı bağ.
Deniz sakit, gəmi düm ağ.
Nə çox nisgil ki, var mende.

***

Gece ayılı, işıq günlər,
Sazın çala aşığı günlər.
Deniz, mən, yar, qayıq... günlər
Nə çox nisgil ki, var mende.

***

Büşqu, mişar yox olsunlar,
Ağaclıqlar çox olsunlar.
Ac qarınlar tox olsunlar,
Nə çox nisgil ki, var mende.

***

Söyüd, kölgə, barış, istək,
Qara qansız, təmiz ürək,
Alov, tendir, fətir, çörək...
Nə çox nisgil ki, var mende.